

Wat betekent de PAS voor uw bedrijf?

Korte en bondige uitleg over werking PAS

Ieder bedrijf heeft een Natuurbeschermingswetvergunning nodig, maar lang niet alle bedrijven hebben er een. Voor velen is het overgangsrecht van toepassing (bestaand gebruik in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998), maar met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in het vooruitzicht zal dit voor de meeste bedrijven betekenen dat ze hun situatie tegen het licht moeten houden. In dit artikel wordt uitleg gegeven over wat de PAS inhoudt voor uw bedrijf en welke kansen en mogelijkheden deze geeft bij in werking treden.

Het ontwerp van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) lag tot 20 februari jl. ter inzage. De PAS is erg belangrijk voor agrarische ondernemers. Bedrijven die door stikstofemissies, zoals ammoniak, een Natura 2000-gebied belasten hebben daarvoor tot nu toe een Natuurbeschermingswetvergunning nodig. Het verkrijgen van zo'n NB-vergunning is al vanaf 2005 een groot probleem. Talloze procedures zijn al gevoerd en veel plannen zijn voorbereid. De PAS moet oplossingen bieden die juridisch houdbaar zijn, die goed zijn voor de bedrijfsontwikkeling en de kwaliteit van de natuur verbeteren. Dat is een absolute voorwaarde voor het slagen van de PAS. Voor LTO is doorslaggevend dat de PAS rechtszekerheid verschaft voor bestaande bedrijfssituaties en ruimte biedt voor ontwikkeling door bijvoorbeeld bedrijfsuitbreiding, zonder dat bedrijven bij vergunningaanvragen op hoge kosten voor advies en onderzoek worden gejaagd.

Ing. R.J.M.B. (Raymond) Derks, Adviseur
Omgeving, ZLTO 's-Hertogenbosch
T +31 73 217 31 92 | M +31 6 505 284 84 |
Derks, Raymond <raymond.derks@zltto.nl>

Totstandkoming PAS

Terugkijkend wordt al vanaf 2005 geprobeerd een goede aanpak te vinden voor

het stikstofprobleem. Dit volgt uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet. De Europese regels zeggen dat er een zogeheten 'passende beoordeling' nodig is voor activiteiten, plannen en projecten. Deze mogen alleen doorgaan als er geen ernstige gevolgen zijn voor Natura 2000-gebieden. Met betrekking tot ammoniak bleek dat moeilijk aan te tonen. Ook een toetsingskader dat in 2007 tussen het ministerie van LNV, provincies en LTO Nederland was afgesproken vond de Raad van State onvoldoende onderbouwd. Toenmalig minister Verburg besloot daarop tot de instelling van een taskforce onder leiding van voormalig EU-topambtenaar dhr. Trojan. Het advies luidde kortweg dat een programmatische aanpak zou moeten worden voorbereid. De essentie ervan is dat als je maatregelen neemt om de kwaliteit van de natuur te verbeteren, dit ruimte geeft voor nieuwe economische ontwikkelingen. De som van beiden moet altijd in het voordeel van de natuur uitpakken. Gedacht werd een paar jaar nodig te hebben om dit uit te werken. Uiteindelijk zijn we nu bijna 7 jaar verder.

Belangrijkste redenen voor deze lange periode van voorbereiding zijn de enorme complexiteit, de juridische eisen en het ontwerpen van nieuwe rekenmodellen voor het meten van ammoniak.

Natuurontwikkeling

De PAS heeft niet alleen voordelige kanten. De natuurkwaliteit mag niet achteruit gaan door een uitbreiding in dieren. Daarom zijn er herstelmaatregelen voor de natuur. Per Natura 2000-gebied is daarvoor een set van maatregelen voorbereid en beoordeeld. Deze gaan van afplaggen en waterpeilverhoging tot uitbreiding van een Natura 2000-gebied. De zogeheten gebiedsanalyses geven hierover per gebied inzicht. Veel van deze maatregelen raken ondernemers. Ook moet de landbouw extra maatregelen nemen om de ammoniakemissies te verminderen. Deze houden in dat er strengere stalemisserieseisen komen, dat mest uitrijden aan strengere regels wordt gebonden en dat via het zogeheten voerspoor de ammoniakemissie moet worden teruggedrongen.

Wat betekent dat voor de ondernemer

Bij plannen voor bedrijfsuitbreiding moet een beroep worden gedaan op de ontwikkelruimte die per Natura 2000-gebied is berekend. Uitgaande van verschillende scenario's voor economische groei en toename van de melkveestapel etc., is er landelijk naar verwachting voldoende ruimte. Minimaal 56% van de verwachte reductie van de landbouw op de lange termijn wordt teruggegeven aan de sector. Maar voor afzonderlijke gebieden en bedrijven hoeft dat niet zo te zijn. Er moeten dus regels komen voor het eerlijk toekennen van ruimte aan bedrijven die deze ruimte echt nodig hebben en die ook gaan benut-

ten. Dit kan per provincie nog met aanvullend beleid geregeld worden. In de basis is het beleid gelijk voor alle ondernemers. Iedereen die beschikt over een NB-vergunning behoudt die emissie als recht. Voor bedrijven zonder NB-vergunning wordt gekeken naar de feitelijke situatie binnen zijn omgevingsvergunning. Hiervoor worden de boekhoudkundige gegevens gehanteerd in de jaren 2012, 2013 of 2014. De hoogst aantoonbare dieraantallen binnen de omgevingsvergunningrechten worden in de PAS gehanteerd als vergunde situatie. Is de omgevingsvergunning ruimer dan de boekhoudkundige situatie dan is het verstandig te bekijken of een NB-vergunning onder oud recht nog in de mogelijkheden zit. Tot de PAS in werking treedt – na verwachting zomer 2015 – kan op basis van overgangsrecht nog een vergunning worden aangevraagd. Binnen het nu geldende recht behoort salderen (ammoniakrechten van andere bedrijven overnemen) ook nog tot de mogelijkheden. Bij in werking treden van de PAS is dit niet meer mogelijk.

Als de PAS in werking treedt wordt met het rekenmodel AERIUS bepaald wat de depositie is op de omliggende Natura 2000-gebieden. Hiermee wordt bij nieuwe uitbreidingen de vergunningplicht bepaald:

- Is de uitbreiding kleiner dan 0,05 mol dan hoeft er niets te worden gedaan.
- Is de uitbreiding kleiner dan 1,00 mol dan kan worden volstaan met een melding, de ontwikkelruimte wordt automatisch afgeschreven in het gereserveerde deel hiervoor binnen het betreffende gebied.
- Is de uitbreiding 1,00 mol of hoger dan is er vergunning noodzakelijk voor de depositietoename op dat gebied.

De meeste pelsdierenhouders zullen waarschijnlijk de dieren die ze vergund hebben ook daadwerkelijk gehouden hebben, voor hen zal de PAS alleen maar de mogelijkheid geven om zonder vergunningstraject hun bedrijf voort te mogen zetten. Mochten er naar aanleiding van bovenstaande vragen zijn, neem dan gerust vrijblijvend contact met ons op. Ook kunnen wij u inzicht geven in de depositie van uw bedrijf.

Depositiebepaling volgens nieuwe Aeriusmodel bij de PAS

	1 km west	1 km oost	1 km noord	1 km zuid	500 m west	500 m oost	500 m noord	500 m zuid	2 km west	2 km oost	2 km noord	2 km zuid	10 km west	10 km oost	10 km noord	10 km zuid
500	1,8	1,3	1,7	1,7	3,7	6,8	8,4	5,3	0,6	0,6	0,4	0,3	<0,1	0,1	<0,1	<0,1
1000	3,7	2,7	3,4	3,5	7,4	13,5	16,8	10,5	1,2	1,3	0,9	0,5	<0,1	0,2	0,1	<0,1
1500	5,5	4	5,1	5,2	11,2	20,2	25,3	15,8	1,8	1,9	1,3	0,8	0,1	0,4	0,2	<0,1
2000	7,4	5,3	6,8	6,9	14,9	27	33,7	21	2,5	2,6	1,8	1,1	0,2	0,5	0,2	<0,1

Toelichting op de tabel

De tabel geeft een rekenvoorbeeld met het nieuwe Aeriusmodel dat in gebruik genomen wordt als de PAS in werking treedt. Vanuit de vier windrichtingen is

berekend bij hoeveel kg ammoniakemissie vanuit het bedrijf je hoeveel mol op het betreffende natura2000 gebied produceert. Hiermee kan met de afstand, windrichting en bedrijfsomvang een inschatting

worden gemaakt of een bedrijf vergunningplichtig wordt of met een melding kan volstaan.